

16/6/84

EL LLENGUATGE

La decisió (II)

El verb *decidir*, amb un infinitiu com a complement, admet també un altre (caldrà dir un primer) complement d'objecte de designació personal, generalment representat pe un pronom feble. Com que aquest primer complement, la designació personal, ha d'ésser de règim directe, el que és representat per un infinitiu —el que expressa l'acció a què hom es decideix— ha d'ésser forçosament introduït per la preposició *a* (una de les dues possibilitats que vam veure ahir: *He decidit d'anar-hi* i *M'he decidit a anar-hi*). És útil de comparar una construcció com *I tant prega i procura il·lusionar aquella noia, que a la fi la decidí a demanar comiat a sa mare* (Narcís Oller, *Pilar Prim*), amb la construcció pronominal d'aquest mateix verb ...*que a la fi es decidí a demanar comiat a sa mare*, i amb construccions amb verbs com *induir* o *incitar*, que vam comentar no fa gaires dies: ...*que a la fi la va induir a demanar comiat a sa mare*. Però contràriament al que s'esdevé amb aquests darrers verbs, no sembla prou segur que l'infinitiu que depèn de *decidir* (per mitjà de la preposició *a*) es pugui reduir al

pronom *hi*, i més aviat s'evita la seva repetició amb el conegut conjunt *fer-ho*: *No volia venir, però la seva trucada em va decidir a fer-ho*.

Modernament, el verb *decidir* s'usa molt sovint amb un significat que no recullen encara els diccionaris, que es pot considerar potser com una desviació del significat tradicional d'aquest verb, però que si es generalitza potser caldrà que, al capdavall, sigui admès. Amb aquest significat, que podríem assajar de definir amb els termes "determinar o establir, d'una manera arbitrària i personal, i obeint al propi caprici o a les pròpies conveniències, que tal o tal cosa és de tal o tal manera", el verb *decidir* sol dur un complement directe construït per una oració subordinada completiva (introduïda per la conjunció *que*): ... *els amos de la casa (...) van decidir que haurien fet el ridícul davant llurs amistats, i tot se n'anà en orris* (Jordi Sarsanedas, *Notes a l'estrena de "Primera història d'Esther"*); *El dia que el "Turc" (...) es va menjar el barret del senyor Sala, la senyora Sala va decidir que allò ja ultrapassava tota mesura canina...* (Pere Calders, "Raspall"). En trobaríem segurament més exemples de textos d'altres autors actuals, sempre, naturalment, en un llenguatge més o menys irònic, tal com correspon al significat indicat, relacionat amb una actitud pedant o arbitrària.

Albert Jané